

Školský vzdelávací program
Základnej školy Limbová 30, Žilina

Prerokovaný v Pedagogickej rade: 20.09.2021

Prerokovaný v Rade školy: 27.9.2021

**Školský vzdelávací program
Základnej školy Limbová 30, Žilina**

Škola pre deti a ich rodičov

Motto:

**Počujem a zabúdam.
Vidím a pamätám si.
Robím a rozumiem.**

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania	ISCED 1	ISCED 2
Dĺžka štúdia	štyri roky	päť rokov
Vyučovací jazyk	slovenský	slovenský
Študijná forma	denná	denná
Druh školy	štátna	štátna

Predkladateľ: **Mgr. Jana Sliviaková**

Názov školy: **Základná škola, Limbová 30, Žilina**

Adresa: **Limbová 30, 01007 Žilina**

IČO: **37810880**

Riaditeľka školy: **Mgr. Jana Sliviaková**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **Mgr. Drahomíra Kalabusová ISCED 1**

Mgr. Ľudmila Reková ISCED 2

Kontakty: **041/5681671**

skola@zslimbovaza.edu.sk

www.zslimbovaza.edupage.sk

Zriaďovateľ: **Mestský úrad Žilina**

Adresa: **Námestie obetí komunizmu 1**

011 31 Žilina

Platnosť dokumentu od: **1. 9. 2016**

Všeobecná charakteristika školy

História školy

Škola bola zriadená k 1.9.1992.

Zriaďovateľom školy je Mestský úrad v Žiline.

Sme plne organizovanou štátnou školou s právnou subjektivitou.

Od školského roku 1999/2000 sme začali realizovať projekt Infovek - zapojenie IKT do vzdelávacieho procesu

V školskom roku 2000/2001 sa vytvorila prvá počítačová trieda.

V školskom roku 1996/1997 vznikli športové triedy zamerané na basketbal, ktoré reprezentovali našu školu až do školského roku 2005/2006.

Od školského roku 2000/2001 sa začalo vyučovanie anglického jazyka od prvého ročníka

Od školského roku 2004/2005 do školského roku 2012/2013 boli v našej škole otvorené športové triedy zamerané na futbal.

Od školského roka 2014/2015 sa profilujeme ako škola s pridanou hodnotou.

Organizujeme plavecký výcvik, lyžiarsky výcvik a školu v prírode.

Súčasnosť

Škola s pridanou hodnotou.

1. Rozšírené vyučovanie anglického jazyka, využívanie metódy CLIL na iných predmetoch.

Je určené pre deti, ktoré majú základy angličtiny z materskej školy alebo z domáceho prostredia.

2. Hejného metóda v matematike.

Rozvíjame logické myslenie detí, aby boli úspešné nielen v škole, ale aj v ďalšom živote. Hejného metóda pri vyučovaní matematiky umožňuje deťom získavať poznatky vlastnou činnosťou a tým si ich lepšie osvojiť.

3. Zapájame sa do projektov:

a) **Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II**, kde sme z prostriedkov EÚ vytvorili štyri pracovné miesta pre asistentov učiteľa a jedno pracovné miesto pre školského psychológa.

b) **Budovanie a zlepšenie vybavenia jazykových učební, školských knižníc a odborných učební rôzneho druhu**, kde sme získali vybavenie jazykovej učebne, učebne IKT a polytechnickej učebne.

c) **Limba separuje**, v ktorom učíme žiakov správne triediť odpad. Separujeme papier, plasty a nápojové kartóny vo farebne odlíšených zberných nádobách.

4. V škole pracuje školský podporný tím, ktorý tvoria školský špeciálny pedagóg, školský psychológ a 6 asistentov učiteľa.
5. Vytvorili sme CAN hliadku - 6 člennú pracovnú skupinu zloženú z pracovníkov školy, ktorí riešia problematiku podozrenia z násilia páchaného na deťoch mimo školského prostredia. Pomocníkom pri ich práci je Manuál pre riešenie podozrenia z násilia na deťoch, ktorý vznikol v spolupráci skúsených pedagógov, odborných zamestnancov a s garanciou občianskeho združenia Náruč.

6. Aktívne využívanie voľného času detí.

Realizujeme záujmové útvary, ktoré umožňujú deťom rozvíjať pohybové, športové, umelecké a poznávacie aktivity. V škole je elokované pracovisko Súkromnej základnej umeleckej školy Ružová 1637, Žilina, ktoré prevádzkuje výtvarný, hudobný a tanečný odbor.

7. Sme otvorená škola, stretávame sa s rodičmi a priateľmi školy na spoločných akciách pred Vianocami na vianočnej kapustnici spojenej s tržnicou a na konci školského roka na športovo-zábavnom podujatí s gulášom Deti rodičom a rodičia deťom.

8. Všetky aktivity realizujeme v súlade s epidemiologickými opatreniami podľa Školského semaforu, aby sme udržali bezpečné prostredie v škole po dobu trvania pandémie ochorenia COVID-19.

Počet tried: 20

Počet žiakov: 433

Počet učiteľov: 28

Počet vychovávateľiek: 8

Špeciálny pedagóg: 1

Školský psychológ: 1

Asistent učiteľa: 6

Kmeňové triedy sú vybavené dataprojektorom a PC s pripojením na vysokorýchlostný internet. Zriadili sme jazykovú učebňu, 2 počítačové učebne a učebňu laboratórnych prác. Z projektu **Budovanie a zlepšenie vybavenia jazykových učební, školských knižníc a odborných učební rôzneho druhu** máme komplexne vybavenú polytechnickú učebňu a čiastočne jazykovú učebňu a učebňu informatiky pre 1. stupeň. Z prostriedkov MŠVVaŠ a tiež zo sponzorských príspevkov sme zriadili 3 interaktívne triedy s magnetickou tabuľou, dataprojektorom, vizualizérom a kamerou, ktoré sú vhodné aj na dištančnú výučbu. Využívame veľkú a malú telocvičňu. Budujeme relaxačné zóny - čitateľskú miestnosť s knižnicou, herňu školského klubu a v exteriéri Fit park Limba vybavený work out strojmi. V areáli školského dvora je ihrisko s umelou trávou a altánok pre

vyučovanie v exteriéri. Školská jedáleň ponúka kvalitné obedy. Pre žiakov je k dispozícii aj nápojový automat s produktmi RAJO.

Všeobecné ciele

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť.

Na 1. stupni sa vyvážene venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);

- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Vymedzenie vlastných cieľov výchovy a vzdelávania

Základný cieľ:

Byť dobrou a uznávanou školou pre deti a ich rodičov prostredníctvom inkluzívneho, moderného vzdelávacieho programu, s tvorivými učiteľmi a kvalitným materiálnym vybavením školy.

Školský vzdelávací program je vypracovaný na základe Štátneho vzdelávacieho programu.

Vychádza z troch základných požiadaviek:

- Naučiť dieťa čítať s porozumením
- Logicky a kriticky myslieť
- Komunikovať v cudzom jazyku.

Vymedzuje vzdelávacie štandardy poskytovaného vzdelávania v cieľovej, výkonovej a obsahovej rovine, ktoré tvoria východisko k osvojovaniu a rozvíjaniu funkčných kompetencií žiakov. Prostredníctvom vzdelávacích oblastí a prierezových tém preferuje vo výučbe **medzipredmetový prístup**, teda kooperáciu v rámci jednotlivých učebných predmetov v danej vzdelávacej oblasti a tiež medzi rôznymi oblastami. Súčasne s týmto prístupom podmieňuje svoju realizáciu **uplatňovaním motivačných učebných postupov a vytváraním podporujúcej sociálnej klímy v škole. Kladie dôraz na kvalitu školy**, ktorá uplatňuje vnútorné a vonkajšie vyhodnocovanie svojich programov, procesov a výsledkov.

Cieľom ŠKVP je realizovať také kognitívne činnosti, **ktoré podporujú vlastné aktívne objavovanie, hľadanie, skúmanie, pátranie, zisťovanie niečoho nového**, napríklad výsledkov pokusu alebo experimentu, interpretácie či vytvárania rôznorodých verbálnych, obrazových a grafických textov, ktoré tvoria sociálny a kultúrny svet.

Pri hodnotení realizuje komplexné hodnotenie žiaka zamerané na osobnostný rast každého jednotlivca.

Vlastné zameranie školy

Uskutočnenie cieľov školy predpokladá:

- Vytvorenie dostatočného časového priestoru pre výučbu predmetov slovenský jazyk, matematika, anglický jazyk.

Začínáme od 1. ročníka. Otvárame triedu s rozšíreným vyučovaním anglického jazyka. Učebné plány máme vypracované pre všetky ročníky a budujeme kvalifikovaný pedagogický kolektív, aby bola zabezpečená kontinuita vo vzdelávaní. V tomto školskom roku 2021/22 zaradíme do školského vzdelávacieho programu aj učebný plán pre rozšírené vyučovanie anglického jazyka v 5. a 6. ročníku.

Zámer: vytvoriť podmienky vzdelávania pre deti, ktoré už ovládajú základy anglického jazyka zo škôlky alebo z domu tiež pre všetky šikovné deti, ktoré sa chcú intenzívnejšie venovať anglickému jazyku.

Charakteristika: - od 1. ročníka vyučovanie predmetu anglický jazyk

- uplatňovanie metódy CLIL, ktorá je postavená na tom, že žiak sa bude stretávať s anglickým jazykom aj na inom predmete, kde hlavné informácie budú podávané v materinskom jazyku a niektoré aktivity budú prebiehať v anglickom jazyku.

- záujmová činnosť v školskom klube v anglickom jazyku

„CLIL je výborný spôsob, ako naučiť deti v cudzom jazyku nie iba hovoriť, ale hlavne myslieť.“

Pokračujeme vo výučbe matematiky podľa Hejného metódy v 1.- 7. ročníku

Zámer: Rozvíjať logické myslenie detí, aby boli úspešné nielen v škole, ale aj v ďalšom živote.

Budujeme školskú čítareň, dopĺňame nové tituly kníh, **realizujeme rozširujúce čítanie v rámci vyučovania slovenského jazyka.**

Zámer: rozvíjať čitateľskú gramotnosť.

- Výber kvalitných učebníc, využívanie IKT a nových foriem a metód pri vyučovaní.
- Stabilizácia kvalifikovaných pedagogických pracovníkov
- Príprava podmienok na realizáciu dištančného vzdelávania v prípade mimoriadnych opatrení. Využívanie služby Microsoft office pre školy, nastavenie vlastnej domény MS TEAMS pre online vyučovanie, používanie portálu Alfbook a jednej formy na zadávanie individuálnej práce žiakom pri offline vyučovaní.
- Budovanie Školského podporného tímu, ktorý spolupracuje s externými členmi poradenského zariadenia CPPPaP Žilina, s triednymi učiteľmi, učiteľmi jednotlivých predmetov, vychovávateľmi, rodičmi a žiakmi.

Poskytuje žiakom, rodičom a učiteľom intervencie a reflexie so žiakmi, individuálnu a skupinovú prácu so žiakmi, konzultácie s rodičmi, kariérne a výchovné poradenstvo, preventívne programy v triedach.

- Predchádzanie možnostiam násilia na deťoch vybudovaním tímu CAN hliadka. Je to skupina odborných a pedagogických zamestnancov, ktorí majú za úlohu pomáhať pri identifikácii podozrenia z násilia na deťoch. Tím tvoria školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, 3 vychovávateľky a 1 učiteľ 2. stupňa.

Na 1. stupni:

- Zabezpečiť plynulý prechod z predškolskej výchovy do systematického povinného vzdelávania
- Včas diagnostikovať deti s poruchami učenia. Aplikovať aj nové metódy - SFUMATO a COMENIA SCRIPT.
- Vyučovať matematiku podľa Hejného postupne od 1. ročníka.
- Vyučovať anglický jazyk od 1. ročníka, aplikovať metódu CLIL.
- Prierezové témy implementovať do obsahu vyučovacích predmetov
- Prierezovú tému Didaktické hry v prírode realizovať formou hier 2 razy do roka v trvaní 4 hodiny.

Na 2. stupni:

- Posilniť časovú dotáciu predmetov slovenský jazyk, anglický jazyk a matematika.
- V triedach s rozšíreným vyučovaním anglického jazyka využívať metódu CLIL na iných predmetoch a služby native speakrov pri rozvoji komunikácie v anglickom jazyku.
- Vo vyučovaní matematiky využívať Hejného metódu .
- Vyučovať nemecký jazyk od 7. ročníka v časovej dotácii 2 hodiny týždenne.
- Vyučovať predmet regionálna výchova a poznaním svojho regiónu formovať kultúrnu identitu žiakov.
- Rozvíjať pracovné zručnosti žiakov na predmetoch technická výchova vytváraním podmienok v školskej dielni a na školskom pozemku.
- Používať moderné informačno-komunikačné technológie a umožniť žiakom ich plne využívať pri získavaní vedomostí a zručností. Viest' ich ku kritickému prístupu a hodnoteniu ich možností.
- Prierezové témy implementovať do obsahu vyučovacích predmetov
- Prierezovú tému Ochrana života a zdravia realizovať formou účelových cvičení 2 razy do roka v trvaní 5 hodín.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku;
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

Profil absolventa

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebazvdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít.

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu, rozvíjajú sa v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov, a tým aj kooperáciu v rámci jednotlivých predmetov.

Tab.1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠVP pre 1. stupeň

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ANGLICKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	PRVOUKA ¹ PRÍRODOVEDA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	PRVOUKA VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Tab. 2 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety ŠVP pre 2. stupeň

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA ANGLICKÝ JAZYK NEMECKÝ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA CHÉMIA BIOLÓGIA

¹ Prvouka sa skladá z prírodovednej a spoločenskovednej zložky, a preto je súčasťou dvoch vzdelávacích oblastí.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS GEOGRAFIA OBČIANSKA NÁUKA REGIONÁLNA VÝCHOVA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

1. Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia v primárnom vzdelávaní tvoria učebné predmety **slovenský jazyk a literatúra a anglický jazyk**.

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia v nižšom strednom vzdelávaní tvoria vyučovacie predmety **slovenský jazyk a literatúra , anglický jazyk a nemecký jazyk**.

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

2. Matematika a práca s informáciami

Vzdelávaciu oblasť Matematika a práca s informáciami tvoria vyučovacie predmety **matematika a informatika**.

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej

úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií priradených veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Matematika je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť.

Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

3. Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda v primárnom vzdelávaní obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom **prírodovedy**, ale aj **prvouky** prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda v nižšom strednom vzdelávaní sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi **fyzika**, **chémia**, **biológia**, **geografia**, ale aj **matematika**. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

4. Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť v primárnom vzdelávaní obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúlnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť. Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen **vlastivedy**, ale aj **prvouky** (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť v nižšom strednom vzdelávaní tvoria učebné predmety **dejepis**, **geografia** s jej **humánnou zložkou**, **občianska náuka** a **regionálna výchova** spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo

vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú.

Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

5. Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom aj v nižšom strednom vzdelávaní realizuje v povinne voliteľných vyučovacích predmetoch **etická výchova** alebo **náboženská výchova/náboženstvo**.

Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov. V nižšom strednom vzdelávaní pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách - v rodine, na pracovisku, v spoločnosti.

Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti. Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova/náboženstvo.

6. Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce.

Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet **pracovné vyučovanie**, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

V nižšom strednom vzdelávaní zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce.

Predmet **technika** je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia. Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií. Škola bude v predmete technika vyučovať tematický celok *ekonomika domácnosti*, ktorý obsahuje témy *rodinná príprava, pestovateľské práce a chovateľstvo*. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

7. Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie.

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov **výtvarná a hudobná výchova**. **Výtvarná výchova** vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. **Hudobná výchova** prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

V nižšom strednom vzdelávaní je tiež obsah vzdelávacej oblasti realizovaný prostredníctvom predmetov **výtvarná výchova a hudobná výchova**. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Formujú sa multikulturálne a komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení.

Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahrádza dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnej a názorovej samostatnosti.

Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

8. Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom **telesná a športová výchova**, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu. **Telesná a športová výchova** využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

V nižšom strednom vzdelávaní vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom **telesná a športová výchova**, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využitelnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

Prierezové témy

Ciele prierezových tém sú napĺňané v rámci vyučovania jednotlivých predmetov. Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou životnou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.**

V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.**

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;

- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexualitu;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy **Mediálna výchova** je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva.

S prierezovou témou **Multikultúrna výchova** úzko súvisí **Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty,

exkurzie, tematické vychádzky v regióne. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa na 1. stupni realizuje ako súčasť učebných predmetov - prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy. Na 2. stupni predmetov dejepis, geografia, slovenský jazyk, tiež predmetov výtvarná, hudobná, etická výchova a v 6. ročníku prostredníctvom samostatného voliteľného predmetu **regionálna výchova**.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu,
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných

organizačných foriem vyučovania - didaktických hier. **Didaktické hry**, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva. Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania - účelových cvičení. **Účelové cvičenia** sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpozna nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach a v náročných životných situáciách.

Učebné plány

Školský vzdelávací program pri tvorbe učebných plánov školy vychádza z profilácie školy. Keďže máme triedy s rôznym zameraním, v 1. - 9. ročníku sú dva učebné plány, ktoré sa líšia počtom hodín vyučovania v anglickom jazyku. Oba sú vypracované v súlade so štátnym vzdelávacím programom a platnou legislatívou.²

Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu - ročníka, stupňa. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Obsahom školského vzdelávacieho programu sú učebné osnovy predmetu anglický jazyk v 1. a 2. ročníku, predmetu regionálna výchova v 5. a 6. ročníku, predmetu nemecký jazyk v 7. , 8. a 9. ročníku, predmetu informatika v 9. ročníku a učebné osnovy predmetov, ktorým sa zvýšila minimálna hodinová dotácia v učebnom pláne školy.³ Ostatné predmety majú učebné osnovy totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre jednotlivé predmety.

² Príloha č.1 Učebné plány

³ Príloha č. 2 Učebné osnovy

Personálne zabezpečenie

Vyučovací proces zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí a odborní zamestnanci.⁴ V rámci profilácie našej školy umožňujeme našim pracovníkom vzdelávanie v oblasti cudzích jazykov - anglického jazyka, matematiky - Hejného metóda a práce s IKT.

Materiálno-technické a priestorové podmienky

Škola má 6 pavilónov. **Pavilón A** je vestibul, školská kuchyňa a školská jedáleň. V **pavilóne B** je zriadené elokované pracovisko MŠ Limbová - 2 triedy a jedna trieda súkromného anglického detského centra Sunrise. **Pavilón C** sú veľká telocvičňa a gymnastická telocvičňa s príslušenstvom - šatne a sociálne zariadenia. **Pavilón D** je technická časť - regulácia. V **pavilóne E a F** sú kmeňové triedy, kabinety, špeciálne učebne, kancelárie vedenia školy a ekonómky školy. V našej škole bolo zriadené elokované pracovisko SZUŠ Ružová ulica 1637 Žilina. Škola funguje od roku 1992, preto sú nutné rekonštrukcie. Dokončujeme výmenu okien v jednotlivých pavilónoch, budujeme oddychový a relaxačný areál v priestoroch školy a školského dvora. Plánujeme postupne vymeniť zastarané a poruchové káblové pripojenie internetu v celej škole. Vytvárame príjemné estetické a najmä funkčné prostredie pre deti aj zamestnancov. Pravidelne dopĺňame kabinetné zbierky pomôckami a inovujeme výpočtovú techniku.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola zabezpečuje vhodnú štruktúru pracovného režimu pre žiakov, učiteľov a ostatných pracovníkov školy. Okrem vhodného režimu vyučovania⁵ vytvára zdravé a čisté prostredie učební a ostatných priestorov školy. V oblasti BOZPO uskutočňujeme pravidelné školenia zamestnancov a zaškolenia nových zamestnancov. Spolupracujeme s firmou Livonec a Fire. Realizujeme pravidelné revízie všetkých zariadení. Dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zabezpečuje firma Gajos. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších priestoroch školy zriadených podľa platnej legislatívy.

⁴ Príloha č. 3 Zoznam pedagogických a odborných zamestnancov a predmety, ktoré vyučujú
⁵ Príloha č.4 Denný režim vyučovania

Podmienky pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP

V zmysle platnej legislatívy je žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiak, ktorý má zariadením výchovného poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodňujúcom prostredí, ktorých zohľadnenie mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, osobnosti, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

- 1) žiak so zdravotným znevýhodnením,
- 2) žiak zo sociálne znevýhodneného (znevýhodňujúceho) prostredia,
- 3) žiak s nadaním.

Na efektívne vzdelávanie a saturáciu potrieb žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zamestnáva špeciálneho pedagóga a školského psychológa, 5 asistentov učiteľa na plný úväzok a 1 na $\frac{1}{2}$ úväzku. Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradňou v Žiline. Kladieme dôraz na včasnú špeciálnopedagogickú, psychologickú, medicínsku diagnostiku. Na jej základe realizujeme vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania alebo úpravu vzdelávacieho obsahu. Pedagogickí pracovníci sú pri práci so žiakmi so ŠVVP povinní oboznámiť sa so správou, ktorú má špeciálny pedagóg k dispozícii a dodržiavať závery a odporúčania vyplývajúce zo správy. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so ŠVVP vychádzame z Metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.

Vnútný systém kontroly a hodnotenia

Vnútný systém kontroly a hodnotenia zameriavame na 3 oblasti:

- hodnotenie žiakov
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov
- hodnotenie školy

Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov

Cieľom hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov detí, je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Pri hodnotení

a klasifikácii žiakov vychádzame z Metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy č. 22/2011. Všetky predmety v ročníkoch 1. – 9. sú klasifikované.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov je zameraný najmä na kvalitu pedagogickej práce.

Využívame metódy:

- pozorovanie pri hospitácii
- hodnotenie a analýza hospitačných hodín
- rozhovor
- sledovanie a hodnotenie výsledkov žiakov na súťažiach, predmetových olympiádach, Testovaní 9, úspešnosť na prijímacích pohovoroch
- komunikácia s rodičmi
- komunikácia so žiakmi
- hodnotenie plnenia zverených úloh

Hodnotenie školy

Autoevalvácia je zameraná na kvalitu plnenia cieľov štátneho a školského vzdelávacieho programu. Analyzuje a hodnotí vnímanie školy okolím, spätnú väzbu od zamestnancov školy, žiakov, rodičov a zriaďovateľa.